

Podmínky pro stanovení finanční podpory k zajištění dostupnosti sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2016

Zpracoval:

Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje

4. 6. 2015

Schváleno Zastupitelstvem Zlínského kraje dne 24. 6. 2015, č. usnesení 0536/Z17/15

Jakékoliv používání a šíření dokumentu a jeho příloh je možné pouze se souhlasem Krajského úřadu Zlínského kraje na základě uzavření licenční smlouvy.

©2015 Zlínský kraj

Obsah

1	Úvod	4
2	Legislativní rámec	5
2.1	Rozhodnutí SGEI 2012/21/EU	5
2.2	Zákon o sociálních službách a související předpisy	6
3	Předpoklady pro zavedení systému vyrovnávací platby pro sociální služby ve Zlínském kraji	8
3.1	Síť sociálních služeb Zlínského kraje	8
3.1.1	Zařazování sociálních služeb do Sítě	9
3.2	Jednotná datová základna k analýze obvyklých nákladů pro stanovení vyrovnávací platby ..	9
4	Východiska pro stanovení vyrovnávací platby	11
4.1	Jednotka sociální služby	11
4.2	Náklady sociální služby	12
4.3	Výnosy sociální služby	14
4.4	Vyrovňovací platba	15
4.5	Kritéria poskytování vyrovnávací platby	16
5	Mechanismus stanovení vyrovnávací platby – služby sociální péče	17
5.1	Pobytové služby sociální péče	17
5.1.1	Obvyklé náklady sociální služby	19
5.1.2	Obvyklé výnosy sociální služby	19
5.1.3	Stanovení vyrovnávací platby	22
5.2	Ambulantní služby sociální péče	23
5.2.1	Obvyklé náklady sociální služby	25
5.2.2	Obvyklé výnosy sociální služby	25
5.2.3	Stanovení vyrovnávací platby	26
5.3	Terénní služby sociální péče	27
5.3.1	Obvyklé náklady sociální služby	29
5.3.2	Obvyklé výnosy sociální služby	29
5.3.3	Stanovení vyrovnávací platby	31
6	Mechanismus stanovení vyrovnávací platby – služby sociální prevence	33
6.1	Pobytové služby sociální prevence	33
6.1.1	Obvyklé náklady sociální služby	34

6.1.2	Obvyklé výnosy sociální služby	34
6.1.3	Stanovení vyrovnávací platby.....	36
6.2	Ambulantní služby sociální prevence	37
6.2.1	Obvyklé náklady sociální služby	40
6.2.2	Obvyklé výnosy sociální služby	40
6.2.3	Stanovení vyrovnávací platby.....	40
6.3	Terénní služby sociální prevence.....	41
6.3.1	Obvyklé náklady sociální služby	44
6.3.2	Obvyklé výnosy sociální služby	44
6.3.3	Stanovení vyrovnávací platby.....	45
7	Mechanismus stanovení vyrovnávací platby – služby sociálního poradenství	47
7.1.1	Obvyklé náklady sociální služby	47
7.1.2	Obvyklé výnosy sociální služby	48
7.1.3	Stanovení vyrovnávací platby.....	48
8	Redukční mechanismy.....	49
9	Pověřovací akt	51
10	Způsob poskytování finanční podpory	52
11	Tvorba rezervy.....	53
12	Kontrolní mechanismy.....	54
13	Seznam použitých pojmů	55
14	Seznam použitých zkratk.....	56
15	Seznam tabulek	57

1 Úvod

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“) stanoví krajům odpovědnost za zajištění dostupnosti sociálních služeb na svém území. K plnění této povinnosti se krajům poskytuje ze státního rozpočtu účelově určená dotace na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi u jednotlivých druhů sociálních služeb. Dotaci krajům poskytuje Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“).

Podmínky pro stanovení finanční podpory k zajištění dostupnosti sociálních služeb na území Zlínského kraje pro rok 2016 (dále jen „Podmínky“) schvaluje dle zákona o sociálních službách zastupitelstvo kraje. Podmínky jsou nezbytnou součástí žádosti o dotaci, kterou dle Nařízení vlády č. 98/2015 Sb., o provedení § 101a zákona o sociálních službách, kraj předkládá MPSV nejpozději do 31. 7. kalendářního roku, který předchází kalendářnímu roku, na který se dotace žádá.

Zlínský kraj financuje poskytovatele sociálních služeb také z vlastních zdrojů, v závislosti na svých prioritách vyjádřených ve strategických dokumentech.

Pro zajištění kontinuity financování poskytovatelů sociálních služeb ve Zlínském kraji představují tyto Podmínky základní rámec pro financování poskytovatelů sociálních služeb ve Zlínském kraji v souladu s § 101a zákona o sociálních službách a rovněž z vlastních zdrojů Zlínského kraje.

Financování sociálních služeb probíhá v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů“).

Rada Zlínského kraje pro poskytování finančních prostředků dle § 101a zákona o sociálních službách schvaluje procesní postupy v souladu s těmito Podmínkami, které konkretizují a rozvádějí kritéria poskytnutí finanční podpory. Tyto procesní postupy jsou součástí Výzvy pro poskytovatele sociálních služeb k podávání žádostí o finanční podporu.

V případě poskytování prostředků z vlastních zdrojů Zlínského kraje Rada Zlínského kraje schvaluje procesní postupy k poskytování finančních prostředků, které jsou identické pro všechny poskytovatele sociálních služeb.

Tyto procesní postupy jsou obsaženy:

- v **programech** (dle § 10c zákona o rozpočtových pravidlech) určených poskytovatelům sociálních služeb mimo příspěvkové organizace Zlínského kraje
- v **pravidlech** pro poskytnutí účelového příspěvku na provoz (dle § 28 odst. 4 zákona o rozpočtových pravidlech) určených poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou příspěvkovými organizacemi Zlínského kraje

2 Legislativní rámec

2.1 Rozhodnutí SGEI 2012/21/EU

Ustanovení čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie stanoví, že finanční podpory poskytované v jakékoliv formě státy nebo ze státních prostředků, které narušují nebo hrozí narušením soutěže tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li smlouvy jinak.

Rozhodnutí komise ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu č. 2012/21/EU (dále jen „Rozhodnutí SGEI“) stanovuje podmínky, za nichž je finanční podpora za závazek veřejné služby udělená určitým podnikům pověřeným poskytováním služby obecného hospodářského zájmu slučitelná s vnitřním trhem a vyňatá z oznamovací povinnosti vůči Evropské komisi.

Evropská komise považuje za služby obecného hospodářského zájmu ty služby, jimiž se uspokojují například sociální služby, sociální potřeby, zdravotní a dlouhodobá péče, péče o děti, přístup na trh práce a opětovné začlenění do trhu práce, sociální bydlení a péče, sociální začleňování zranitelných skupin.

Rozhodnutí SGEI stanovuje, že daný podnik musí být členským státem výslovně pověřen k poskytování určité služby obecného hospodářského zájmu a uvádí údaje, které musí být uvedeny v tomto pověření.

Rozhodnutí SGEI v článku 4 upravuje náležitosti pověřovacího aktu. Poskytováním služby obecného hospodářského zájmu je dotčený podnik pověřen jedním nebo několika akty, jejichž formu si mohou upravit jednotlivé členské státy.

V roce 2015 byla Zlínským krajem poskytována finanční podpora poskytovatelům sociálních služeb s odkazem na Rozhodnutí SGEI ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu.

Tento přístup za předpokladu zařazení sociálních služeb mezi služby obecného hospodářského zájmu doporučuje i Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS). Vhodnost tohoto postupu byla konstatována i soudním znalcem¹.

V zájmu zachování kontinuity je stejný způsob poskytování finanční podpory poskytovatelům sociálních služeb, tj. formou vyrovnávací platby, zvolen i pro rok 2016.

¹ Posouzení systému financování sociálních služeb Zlínským krajem pro rok 2015 z pohledu problematiky veřejné podpory včetně posouzení smluv a souvisejících dokumentů, JUDr. Michael Kincl, soudní znalec, 21. 1. 2015.

Stanovení vyrovnávacích plateb

Dle příslušných ustanovení Rozhodnutí SGEI výše vyrovnávacích plateb nepřesáhne rozsah nezbytný k pokrytí čistých nákladů vynaložených při plnění závazků veřejné služby. Výše vyrovnávací platby se pak v konečném důsledku vypočítává dle vzorce:

$$\text{Vyrovnávací platba} = \text{Náklady sociální služby} \text{ mínus } \text{Výnosy sociální služby} \\ \text{eventuálně včetně přiměřeného zisku sociální služby}^2$$

Poskytovatel podpory si může stanovit maximální limit, který na vyrovnávací platbu poskytovateli SGEI uhradí.

2.2 Zákon o sociálních službách a související předpisy

Povinnost poskytovat finanční prostředky pro poskytovatele sociálních služeb **v souladu s pravidly EU** ukládá krajům **zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách**, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 101a odst. 2 „Kraj rozhoduje podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů) a předpisů Evropské unie o veřejné podpoře o poskytnutí finančních prostředků z dotace poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru podle § 85 odst. 1 zákona o sociálních službách, popřípadě o zadání veřejné zakázky na poskytování sociálních služeb.“

Nařízení vlády č. 98/2015 Sb., o provedení § 101a zákona o sociálních službách, upravuje podmínky použití finančních prostředků ze strany kraje, termín pro podání žádosti kraje a taxativně vymezuje strukturu informací, obsažených v popisu rozdělení a čerpání dotace, který je nedílnou součástí žádosti kraje o dotaci ze státního rozpočtu. Popis obsahuje:

- a) Způsob výpočtu optimální dotace, která se stanoví bez ohledu na výši disponibilních zdrojů státního rozpočtu na základě analýzy nákladů a výnosů jednotlivých zdrojů sociálních služeb provedené na základě údajů za předchozí kalendářní rok nebo roky.

Způsob výpočtu na základě analýz nákladů a výnosů je obsažen v člancích 3 – 7 tohoto dokumentu.

- b) Způsob stanovení reálné výše finanční podpory jednotlivých sociálních služeb, který se uplatní v případě, kdy výše dotace předdělené kraji rozhodnutím MPSV bude nižší, než krajem požadovaná výše dotace.

Způsob stanovení reálné výše finanční podpory obsahuje článek 8 tohoto dokumentu.

- c) Určení zda finanční prostředky budou poskytovatelům sociálních služeb poskytnuty formou vyrovnávací platby nebo na základě veřejné zakázky.

V roce 2015 byly finanční prostředky poskytovatelům sociálních služeb poskytovány formou vyrovnávací platby. Toto určení pro rok 2016 obsahuje článek 2 tohoto dokumentu.

² Otázka přiměřeného zisku bude řešena prováděcím dokumentem.

- d) Stanovení termínů a výše jednotlivých splátek finančních prostředků z dotace poskytovatelům sociálních služeb, včetně tvorby rezervy, jejího účelu, výše a důvodů jejího vytvoření obsahují články 10 a 11 tohoto dokumentu.

Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů definuje formy poskytování finanční prostředků z rozpočtů územních samospráv. Na účel stanovený zákonem o sociálních službách jsou poskytovány finanční prostředky formou dotace pro poskytovatele sociálních služeb, mimo příspěvkové organizace Zlínského kraje ve smyslu § 10c uvedeného zákona a účelovým příspěvkem na provoz příspěvkovým organizacím Zlínského kraje dle § 28 odst. 4 uvedeného zákona.

3 Předpoklady pro zavedení systému vyrovnávací platby pro sociální služby ve Zlínském kraji

K stanovení maximálních částek vyrovnávacích plateb (dále jen „vyrovnávací platba“) dochází na základě analýz nákladů na poskytování sociálních služeb z dat poskytovatelů sociálních služeb, která jsou vykazována ve webové aplikaci Zlínského kraje – Krajský informační systém sociálních služeb (dále jen „KISSoS“). Protože je financování sociálních služeb ze své povahy vícezdrojové, je jejich nezbytnou součástí i provedení analýz výnosů, které se na krytí nákladů podílejí tak, aby bylo možné definovat **čisté náklady**, na jejichž financování by se měly podílet veřejné zdroje v podobě vyrovnávací platby.

3.1 Síť sociálních služeb Zlínského kraje

Dle zákona o sociálních službách, je úkolem kraje mimo jiné, zajišťovat dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2016 – 2018 (dále také „Střednědobý plán ZK“) vymezuje priority Zlínského kraje a s nimi související podporované sociální služby a jejich rozvoj ve stanoveném období. Nedílnou součástí Střednědobého plánu ZK je vymezení Sítě podporovaných sociálních služeb Zlínského kraje (dále také „Síť“). Síť je definována pouze sociálními službami, které jsou v souladu s prioritami Střednědobého plánu ZK (zajištění dostupnosti sociálních služeb) a splňují nastavené parametry. Součástí Střednědobého plánu ZK je rovněž ekonomická analýza obsahující vyhodnocení nákladů Sítě a výnosů, které se na jejím financování podílejí a ekonomická predikce nákladů a struktury výnosů na celé období platnosti Střednědobého plánu ZK.

K provádění Střednědobého plánu ZK jsou určeny jednoleté Akční plány rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji (dále také „Akční plán“), které **konkrétně definují Síť pro daný kalendářní rok** včetně poskytovatelů, kteří sociální služby zařazené do Sítě v daném kalendářním roce zajišťují.

Sociální služba zařazená do Sítě je vymezena v následujícím rozsahu:

- poskytovatel sociální služby
- IČO poskytovatele sociální služby
- název sociální služby
- identifikátor sociální služby
- cílová skupina, které je sociální služba určena
- druh sociální služby
- forma poskytování sociální služby

- území, na němž je sociální služba zabezpečována (definováno SO ORP nebo území celého Zlínského kraje)
- maximální kapacita (počet lůžek u pobytových sociálních služeb a služeb druhu noclehárny; počet průměrných přepočtených úvazků v přímé péči u sociálních služeb poskytovaných ambulantní a terénní formou)
- rozvoj/útlum počtu lůžek a počtu přepočtených úvazků v přímé péči
- termín realizace rozvoje/útlumu kapacity
- číslo věcného opatření (pouze u sociálních služeb, u nichž je plánován rozvoj v souladu s prioritami Střednědobého plánu ZK)

Poskytovatelé sociálních služeb mohou být pověřeni závazkem služeb obecného hospodářského zájmu pouze pro ty druhy sociálních služeb, které jsou zařazeny do Sítě.

3.1.1 Zařazování sociálních služeb do Sítě

Tvorba Sítě je každoročním systematickým a transparentním procesem. Jeho cílem je posoudit, zda sociální služby naplňují priority Střednědobého plánu ZK a stanovené parametry, na základě kterých mohou být do Sítě zařazeny a následně finančně podpořeny ze státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje. Nezbytností pro zařazení či nezařazení sociální služby do Sítě je hodnocení každé sociální služby dle nastavených parametrů, které jsou tvořeny souhrnem měřítek a požadavků, jež musí konkrétní poskytovaná sociální služba naplňovat.

V rámci systému existují tři základní parametry: **parametr efektivity**, **parametr dostupnosti a potřebnosti** a **parametr předpokladů kvality**. Každý parametr je tvořen ukazateli a v rámci jednoho parametru může být nastaveno více ukazatelů.

Všechny sociální služby zařazené do Sítě procházejí v pravidelných ročních cyklech hodnocením dle výše popsaných parametrů. V případě, že sociální služba nenaplní požadavky stanovené v rámci hodnocení, nemusí být do Sítě zařazena.

3.2 Jednotná datová základna k analýze obvyklých nákladů pro stanovení vyrovnávací platby

Poskytovatelé, kteří mají zájem, aby jimi zajišťované sociální služby byly zařazeny do Sítě, jsou povinni pravidelně vykazovat data prostřednictvím webové aplikace KISSoS. Ekonomické údaje o skutečných nákladech a výnosech, které jsou poskytovatelé povinni do webové aplikace KISSoS uvádět, musí vycházet z dat účetnictví vedeného dle platné legislativy.

Data jsou shromažďována každoročně, a to za období uplynulého roku (skutečnost) a aktuálního roku (plán).

Za jednotlivé druhy sociálních služeb jsou data vykazována v jednotné struktuře podle nastavených „Metodik pro sběr dat za jednotlivé sociální služby poskytované na území Zlínského kraje“ (dále jen „metodika“), které byly vytvořeny ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb.

Data jsou členěna na dvě skupiny:

a) **Vstupní data** – jsou shodná pro všechny druhy sociálních služeb. Jedná se např. o:

- územní působnost sociální služby
- formu poskytování sociální služby
- časový rozsah poskytování sociální služby
- počet pracovníků dle druhu pracovního poměru (hlavní pracovní poměr, dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti) a dle kategorie pracovního zařazení (sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách, technicko-hospodářští pracovníci atd.)
- počet uživatelů v členění dle cílové a věkové skupiny
- náklady a výnosy sociální služby

b) **Specifická data** – jsou definována pro jednotlivé druhy sociálních služeb v závislosti na jejich charakteru. Z dat lze získat informace např. o:

- počtu uživatelů
- počtu kontaktů
- počtu intervencí
- času poskytnutých intervencí
- kapacitě
- počtu uživatelů v členění dle stupňů závislosti
- počtu žadatelů zařazených v evidenci odmítnutých žadatelů z kapacitních důvodů
- počtu hodin strávených v přímé péči a na cestě
- počtu úkonů typu dovoz nebo donáška stravy

Metodiky a definice sledovaných ukazatelů jsou průběžně aktualizovány, a to zejména na základě podnětů a zjištění v průběhu zpracovávání Střednědobého plánu ZK. Aktuální znění metodik je dostupné všem uživatelům webové aplikace KISSoS po jejich přihlášení do systému prostřednictvím internetu (www.kissos.cz).

4 Východiska pro stanovení vyrovnávací platby

Podkladem ke stanovení vyrovnávací platby pro sociální služby je analýza předpokládaných nákladů a předpokládaných výnosů. Datovou základnou jsou údaje z webové aplikace KISSoS, které poskytovatelé, na základě jednotné metodiky, do systému uvádí. Cílem stanovení objemu finančních prostředků určených k úhradě vyrovnávací platby je **optimalizace podpory sociální služby**, která vychází z **obvyklých nákladů** jednotlivých druhů sociálních služeb a zároveň zohledňuje jejich **obvyklé výnosy**.

Hodnoty v následujících příkladech jsou uvedeny v Kč.

4.1 Jednotka sociální služby

Pro každý druh sociální služby byla za účelem stanovení vyrovnávací platby zvolena výchozí jednotka:

a) **Lůžko**

- azylové domy
- domovy pro osoby se zdravotním postižením
- domovy pro seniory
- domovy se zvláštním režimem
- domy na půl cesty
- chráněné bydlení
- noclehárny
- odlehčovací služby – pobytová forma
- služby následné péče – pobytová forma
- sociální rehabilitace – pobytová forma
- sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče
- týdenní stacionáře

b) **Průměrný přepočtený úvazek pracovníka v přímé péči (dále jen „průměrný přepočtený úvazek PP“)**

- centra denních služeb
- denní stacionáře
- intervenční centra
- kontaktní centra
- krizová pomoc

- nízkoprahová denní centra
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
- odborné sociální poradenství
- odlehčovací služby – ambulantní a terénní forma
- osobní asistence
- pečovatelská služba
- podpora samostatného bydlení
- raná péče
- služby následné péče – ambulantní forma
- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- sociálně terapeutické dílny
- sociální rehabilitace – ambulantní a terénní forma
- telefonická krizová pomoc
- terénní programy
- tlumočnické služby

4.2 Náklady sociální služby

Dle Rozhodnutí SGEI nesmí výše vyrovnávací platby přesáhnout rozsah nezbytný k pokrytí čistých nákladů vynaložených při plnění závazků veřejné služby. **Čisté náklady** lze vypočítat jako **rozdíl mezi náklady a výnosy**.

Náklady pro výpočet vyrovnávací platby se rozumí veškeré náklady poskytovatele sociální/ch služby/eb vzniklé výlučně při poskytování SGEI, jimiž byl pověřen. Pokud tedy poskytovatel vykonává i jiné činnosti (nad rámec pověření SGEI), náklady spojené s touto činností se při výpočtu vyrovnávací platby neuplatní.

Výpočet obvyklých nákladů jednotlivých služeb je modelován ze skutečných nákladů poskytovatelů dané sociální služby zařazených do Sítě. Vychází se při tom z analýz dvou kalendářních let předcházejících roku, ve kterém se maximální částka pro vyrovnávací platbu stanoví (pro stanovení obvyklých nákladů pro rok 2016 byla v roce 2015 jako východisko použita analýza skutečných nákladů roku 2013 a 2014). Modelace zohledňuje druh, formu a cílovou skupinu sociální služby.

Způsob stanovení obvyklých nákladů sociální služby

N_0 – obvyklý náklad

N_1 – první průměr nákladů

N_2 – druhý průměr nákladů

M – medián

X_p – náklad konkrétní sociální služby na stanovenou jednotku

X_m – náklady všech poskytovatelů daného druhu sociální služby

J – počet všech sociálních služeb

J_k – součet všech jednotek stanovených pro daný druh sociální služby

Pro stanovení obvyklých nákladů je pracováno se střední hodnotou stanovenou na základě propočtů:

a) $N_1 = X_p + X_{p1} + X_{p2} + \dots / J$

N_1 jedná se o průměrnou hodnotu nákladu. První průměr je vypočítán z hodnot průměrných nákladů na stanovenou jednotku všech jednotlivých služeb v rámci daného druhu sociálních služeb. Do výpočtu průměru se nezahrnuje minimální a maximální hodnota (tj. nejnižší a nejvyšší hodnota).

b) $N_2 = X_m / J_k$

N_2 jedná se o podíl, v rámci jehož čitatele byly sečteny náklady všech jednotlivých služeb v rámci daného druhu sociálních služeb a v rámci jmenovatele byly sečteny všechny hodnoty jednotlivých služeb daného druhu sociálních služeb.

c) $M = \text{Medián}$

Jedná se o hodnotu, která dělí statistickou řadu podle velikosti seřazených hodnot na dvě stejně početné poloviny. Za statistickou řadu jsou brány hodnoty průměru N_1 .

d) $N_0 = \text{obvyklý náklad na jednotku}$

Obvyklý náklad na stanovenou jednotku je koncipován jako **medián**, tzn. „střední hodnota“ z N_1 , N_2 a M , která se matematicky zaokrouhlí na celé tisíce.

Příklad:

$$N_1 = 125\ 000$$

$$N_2 = 119\ 000$$

$$M = 130\ 000$$

$$N_0 = \text{obvyklé náklady na jednotku} = 125\ 000$$

Výsledkem analýzy skutečných nákladů sociálních služeb je zjištění obvyklých nákladů na jednotku daného druhu sociální služby.

Obvyklé náklady jsou následně přepočteny předpokládanou mírou inflace aktuálního roku a roku následujícího, zveřejněnou ČNB (matematicky zaokrouhleny na celé tisíce) a jsou výchozí hodnotou, na základě které je stanovena výše vyrovnávací platby pro daný rok.

Příklad stanovení výchozích nákladů:

Obvyklý náklad zjištěný v roce 2015 – N_0 za rok 2014 na lůžko v domově pro seniory = **320 000**.

Předpokládaná míra inflace v roce 2015 – **0,40 %**

Předpokládaná míra inflace v roce 2016 – **2,00 %**

Výchozí hodnota nákladů na lůžko v domově pro seniory – $N_{v\text{rok}}$

$$N_{V2015} = (320\,000 \times 0,40\%) + 320\,000$$

$$N_{V2015} = 321\,280$$

$$N_{V2016} = (321\,280 \times 2,00\%) + 321\,280$$

$$N_{V2016} = 327\,705,6 \doteq 328\,000$$

Výchozí hodnota nákladů na jednotku „lůžko“ v domově pro seniory v roce 2016 je 328 000.

Mimořádné změny legislativy s dopadem na navýšení nákladů poskytovatelů sociálních služeb

V případě změny legislativy, která zásadním způsobem může ovlivnit obvyklé náklady v celém segmentu sociálních služeb (např. změny daňových zákonů, změny předpisů upravující výši platů a mezd atd.) jsou o dopady těchto změn procentuálně upraveny (zvýšeny/sníženy) obvyklé náklady pro daný rok, které tyto legislativní změny ovlivňují.

Procentuální dopady jsou stanovovány jako predikce dopadů na dílčí náklady poskytovatelů sociálních služeb, které jsou změnou legislativy ovlivněny. Predikce procentního podílu dopadů je zpracovávána Odborem sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje. Postup stanovení a konkrétní zvýšení/snížení částky obvyklých nákladů je zveřejněno na webových stránkách Zlínského kraje do 31.12. roku předcházejícímu období na které má být vyrovnávací platba poskytnuta.

4.3 Výnosy sociální služby

Výnosy financování služeb se rozumí veškeré výnosy poskytovatelů ze služeb obecného hospodářského zájmu (základní činnost).

U jednotlivých výnosů financování se provádí obdobná analýza jako u nákladů na danou jednotku.

a) Pro stanovení vyrovnávací platby na základě analýzy sociální služby a v závislosti na předpokladu úhrad uživatelů, byly sociální služby následně členěny na:

- služby sociální péče – s úhradou uživatelů
- služby sociální prevence – s úhradou uživatelů
- služby sociální prevence – bez úhrady uživatelů
- služby sociálního poradenství – bez úhrady uživatelů

Výnosy od uživatelů jsou modelovány s ohledem na regulace stanovené zákonem o sociálních službách, jeho prováděcí vyhlášky číslo č. 505/2006 Sb. (dále jen „prováděcí vyhláška“) a specifických parametrů stanovených pro hodnocení sociálních služeb pro zařazení do Sítě.

b) Do výnosové části jsou kalkulovány výnosy za zdravotní péči (pouze u sociálních služeb, kde se zajištění zdravotní péče předpokládá dle zákona o sociálních službách).

c) Ostatní výnosy zahrnují dary, finanční dary, dotace z ostatních krajů, Evropské zdroje, výnosy z Nadací a nadačních fondů, Úřadů práce, Úřadu vlády, ostatních ministerstev, zisky z let minulých apod. Ostatní výnosy jsou modelovány na základě analýzy skutečných ostatních výnosů poskytovatelů sociálních služeb.

4.4 Vyrovnávací platba

Finanční objem vypočtený dle dále popsaných mechanismů, je východiskem pro stanovení maximální výše finančních prostředků poskytnutých na sociální služby na příslušný rok, na který se vypočítává. Vyrovnávací platba se poskytuje na základě a v rozsahu pověření k výkonu SGEI.

Východiskem pro nastavení vyrovnávací platby je rozdíl mezi obvyklými náklady sociální služby (bod 4.2) a obvyklými výnosy sociální služby (bod 4.3).

Vyrovnávací platba se poskytuje na celkový počet jednotek, které nemohou být vyšší, než je kapacita konkrétní sociální služby pro rok 2016 uvedená ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2016 – 2018.

Vyrovnávací platba se stanovuje pro každý druh sociální služby individuálně. V zájmu vyloučení nadměrných plateb poskytovatelům sociálních služeb jsou na základě analýzy stanoveny předpokládané podíly veřejný zdrojů, tj. státního rozpočtu, rozpočtu Zlínského kraje a rozpočtů obcí, které se na financování sociálních služeb podílí.

Dle doporučení MPSV by podíl územních samospráv na financování sociálních služeb měl činit minimálně 10 % z obvyklých nákladů sociální služby.

Předpokládaný podíl územních samospráv na financování sociálních služeb ve Zlínském kraji je stanoven v dalších částech dokumentu pro každý druh sociální služby samostatně.

Podpora obcí je předpokládána u všech druhů sociálních služeb ve vazbě na konkrétní cílovou skupinu.

Podpora jednotlivých sociálních služeb z rozpočtu Zlínského kraje (nad rámec prostředků, které kraj obdrží ze státního rozpočtu) vychází z povinností stanovených zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a z priorit definovaných ve strategických dokumentech Zlínského kraje, zejména ve **Střednědobém plánu ZK**:

a) Ambulantní a terénní sociální služby

- služby sociální péče – služby nadregionálního charakteru, které jsou zaměřeny na co nejdelší setrvání osob se zdravotním postižením v domácím prostředí – možná návaznost na transformovaná pobytová zařízení
- služby sociální prevence – služby, které mají celokrajský význam především ve vazbě na cílovou skupinu uživatelů, prevence sociálního vyloučení s důrazem na sekundární a terciární prevenci

b) Pobytové sociální služby

- služby sociální péče – služby s nízkou kapacitou, která je jedním z ukazatelů souvisejících s kvalitou poskytované sociální služby, dále služby zaměřené na cílové skupiny, které umožní odlehčení pečujícím o osoby se zdravotním postižením a služby zaměřené na cílové skupiny, které mají celokrajský význam – osoby závislé, osoby s duševním onemocněním
- služby sociální prevence – služby nadregionálního charakteru nebo služby s vazbou na orgány sociálně právní ochrany dětí – ochrana práv dítěte nebo služby zaměřené na prevenci sociálního vyloučení s velkou pravděpodobností opětovného začlenění do společnosti

4.5 Kritéria poskytování vyrovnávací platby

Kritéria poskytování vyrovnávací platby představují indikátory stanovené pro každý jednotlivý druh sociální služby. Indikátor je výkonovým měřítkem sociální služby, k jehož zajištění bude poskytovatel sociální služby smluvně zavázán.

Indikátorem může být např.

- počet lůžkodnů/rok
- celkový počet hodin přímé péče na celkový počet průměrných přepočtených úvazků pracovníků v přímé péči/rok
- celkový počet hodin přímé péče včetně cesty na celkový počet průměrných přepočtených úvazků pracovníků v přímé péči/rok
- celkový počet hodin poskytnutých intervencí na celkový počet průměrných přepočtených úvazků pracovníků v přímé péči/rok
- celkový počet kontaktů na celkový počet průměrných přepočtených úvazků pracovníků v přímé péči/rok
- celkový počet podpořených osob na celkový počet průměrných přepočtených úvazků pracovníků v přímé péči/rok

5 Mechanismus stanovení vyrovnávací platby – služby sociální péče

Služby sociální péče napomáhají osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení. Na zajištění potřeb péče prostřednictvím sociálních služeb či jiných forem pomoci se stát podílí příspěvkem na péči. Převážná část služeb péče je poskytována za úhradu regulovanou zákonem o sociálních službách a prováděcí vyhláškou.

5.1 Pobytové služby sociální péče

Ve smyslu zákona o sociálních službách § 33 odst. 2, se pobytovými službami rozumí služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb.

Do této kategorie byly zahrnuty následující druhy sociálních služeb:

- domovy pro osoby se zdravotním postižením
- domovy pro seniory
- domovy se zvláštním režimem
- chráněné bydlení
- odlehčovací služby
- sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče
- týdenní stacionáře

Jednotlivé druhy sociálních služeb jsou dále členěny v návaznosti na specifika cílové skupiny, a to především s ohledem na reálnou dosažitelnost obvyklých výnosů v rámci dané cílové skupiny.

U vybraných druhů pobytových služeb sociální péče bylo provedeno jejich další členění z hlediska kapacity sociální služby, která má podstatný vliv na náklady sociální služby na zvolenou jednotku:

a) **Domovy pro osoby se zdravotním postižením**, a to následovně:

- s kapacitou 1 – 25 lůžek
- s kapacitou 26 – 50 lůžek
- s kapacitou 51 – 80 lůžek
- s kapacitou 81 – 120 lůžek
- s kapacitou 121 a více lůžek

b) **Domovy pro seniory**, a to následovně:

- s kapacitou 1 – 40 lůžek
- s kapacitou 41 – 70 lůžek
- s kapacitou 71 – 100 lůžek
- s kapacitou 101 – 140 lůžek
- s kapacitou 141 a více lůžek

c) **Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí** (dále také „ALZ a jiné typy demencí“), a to následovně:

- s kapacitou 1 – 25 lůžek
- s kapacitou 26 – 60 lůžek
- s kapacitou 61 – 80 lůžek
- s kapacitou 81 a více lůžek

Pro pobytové služby sociální péče je jako výchozí jednotka pro stanovení obvyklého ročního nákladu, obvyklého ročního výnosu a výše vyrovnávací platby zvoleno jedno lůžko.

Tabulka č. 1: Přehled členění druhů pobytových služeb sociální péče dle cílových skupin uživatelů ve vazbě na jednotku sociální služby

Druh sociální služby	Cílová skupina	Jednotka	Indikátor
Domovy pro osoby se zdravotním postižením (1 – 25 lůžek)	Osoby se zdravotním postižením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Domovy pro osoby se zdravotním postižením (26 – 50 lůžek)	Osoby se zdravotním postižením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Domovy pro osoby se zdravotním postižením (51 – 80 lůžek)	Osoby se zdravotním postižením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Domovy pro osoby se zdravotním postižením (81 – 120 lůžek)	Osoby se zdravotním postižením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Domovy pro osoby se zdravotním postižením (121 a více lůžek)	Osoby se zdravotním postižením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Domovy pro seniory (1 – 40 lůžek)	Senioři	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Domovy pro seniory (41 – 70 lůžek)	Senioři	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Domovy pro seniory (71 – 100 lůžek)	Senioři	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Domovy pro seniory (101 – 140 lůžek)	Senioři	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Domovy pro seniory (141 a více lůžek)	Senioři	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí (1 – 25 lůžek)	Senioři	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok

Druh sociální služby	Cílová skupina	Jednotka	Indikátor
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí (26 – 60 lůžek)	Senioři	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí (61 – 80 lůžek)	Senioři	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí (81 a více lůžek)	Senioři	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s duševním onemocněním	Osoby se zdravotním postižením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby závislé na návykových látkách	Osoby se zdravotním postižením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Chráněné bydlení	Osoby se zdravotním postižením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Odlehčovací služby – pobytové	Osoby se zdravotním postižením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Odlehčovací služby – pobytové	Senioři	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	Osoby se zdravotním postižením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Týdenní stacionáře	Osoby se zdravotním postižením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok*

* v případě sociální služby druhu týdenní stacionáře je počet dnů v roce s ohledem na charakter sociální služby omezen pouze na pracovní dny

5.1.1 Obvyklé náklady sociální služby

Obvyklé náklady pobytových služeb sociální péče jsou, dle modelu uvedeného v bodě 4.2, kalkulovány samostatně pro každý druh sociální služby, v členění dle cílových skupin a kapacit služeb. Kategorie dle kapacity jsou vytvářeny tam, kde se to s ohledem na strukturu služeb stávající Sítě jeví účelným a je v rámci provedené analýzy nákladů odůvodněné takové kategorie vytvářet.

5.1.2 Obvyklé výnosy sociální služby

Obvyklé výnosy pobytových služeb sociální péče tvoří výnosy od uživatelů služeb (V_U), výnosy od zdravotních pojišťoven (V_{ZP}) a ostatní výnosy (V_O).

a) Výnosy od uživatelů pobytové služby sociální péče = V_{UP}

Výnosy od uživatelů pobytových služeb jsou modelovány na stanovenou jednotku dle následujících zásad:

1. **Výnosy na jednotku sociální služby za základní činnosti ubytování a strava/rok = U** (mimo sociální službu druhu chráněné bydlení, pro kterou je zákonem o sociálních službách způsob úhrad stanoven jinak)

Východiska:

- Jednotka sociální služby.
- Průměrná měsíční výše starobního a invalidního důchodu ve Zlínském kraji zjištěná k datu prováděné analýzy = **D**.
- Zohlednění regulace dle § 73 odst. 3 zákona o sociálních službách – „po úhradě za ubytování a stravu při poskytování pobytových služeb v týdenních stacionářích musí osobě zůstat alespoň 25 % jejího příjmu“, a při poskytování pobytových služeb uvedených v § 73 odst. 1 písm. b) až e) „musí osobě zůstat alespoň 15 % jejího příjmu“.
- Pro výpočet průměrné měsíční úhrady je stanovena hypotéza maximální úhrady za poskytnutou celodenní stravu. Reálná výše úhrady za základní úkon ubytování představuje rozdíl průměrné měsíční výše důchodu snížené o zákonnou regulaci a maximální měsíční výše za základní úkon poskytnutí/zajištění celodenní stravy.
- Minimální obložnost sociální služby dle parametru efektivity hodnocení služeb = **O_B**.

Vzorec stanovení obvyklého ročního výnosu na jednotku sociální služby za základní činnosti ubytování:

$$U = [D - (D \times 15\% \text{ resp. } 25\%)] \times 12 \times O_B$$

Výjimka:

Individuálně je přístupováno ke službám, jež poskytují služby nezaopatřenému dítěti s nařízenou ústavní výchovou. V těchto případech nejsou jednotky služeb pro výpočet výnosů za základní činnost ubytování v dané sociální službě zohledňovány.

2. **Výnosy na jednotku sociální služby za základní činnosti ubytování a strava/rok – sociální služba druhu chráněné bydlení = U_{CH}**

Samostatně jsou obvyklé výnosy za základní činnosti modelovány v případě sociální služby druhu **chráněné bydlení**, pro které je zákonem stanovena odlišná úprava.

Východiska sociální služby druhu chráněné bydlení:

- Jednotka sociální služby.
- Maximální sazba ubytování na den stanovena pro tento druh sociální služby = **B**.
- Pro zachování srovnatelných podmínek uživatelů tohoto druhu sociální služby je uplatňován redukční mechanismus 15 %.
- S ohledem na stávající principy služby poskytované uživatelům s vyšší mírou soběstačnosti není modelován předpoklad poskytování stravy a s tím související úhrady za tento základní úkon.

- Minimální obložnost sociální služby dle parametru efektivity hodnocení služeb = O_B .

Vzorec stanovení obvyklého ročního výnosu na jednotku sociální služby za základní činnosti ubytování:

$$U_{CH} = [B - (B \times 15\%)] \times \text{počet kalendářních dnů v roce} \times O_B$$

3. Výnosy na jednotku sociální služby – příspěvek na péči/rok = S

Východiska:

- Hodnota na jednotku vypočítaná dle stanoveného minimálního podílu uživatelů s příspěvkem na péči dle parametru dostupnost a potřebnost stanoveného pro konkrétní druh sociální služby = P.
- Minimální obložnost sociální služby dle parametru efektivity hodnocení služeb pro konkrétní druh sociální služby = O_B .

Vzorec:

$$S = P \times 12 \times O_B$$

Obvyklé roční výnosy od uživatelů na jednotku pobytové služby sociální péče (mimo službu druhu chráněné bydlení) se stanoví jako součet úhrad definovaných dle 1. a 3. bodu.

Vzorec:

$$V_{UP} = U + S$$

Obvyklé roční výnosy od uživatelů na jednotku pobytové služby sociální péče u sociální služby druhu chráněné bydlení se stanoví jako součet úhrad definovaných dle 2. a 3. bodu.

Vzorec:

$$V_{UCH} = U_{CH} + S$$

b) Výnosy od zdravotních pojišťoven = V_{ZP}

Podíl ročních výnosů je modelován na základě výstupů z analýz u pobytových služeb sociální péče na jednotku sociální služby.

c) Ostatní výnosy = V_o

Ostatní výnosy zahrnují dary, finanční dary od obcí, dotace z ostatních krajů, Evropské zdroje, výnosy z Nadací a nadačních fondů, Úřadů práce, Úřadu vlády, ostatních ministerstev, zisky z let minulých apod.

Ostatní výnosy jsou modelovány na základě analýzy zdrojů služeb na příslušnou jednotku sociální služby.

Obvyklé roční výnosy pobytových služeb sociální péče se stanoví jako součet jednotlivých výnosů sociální služby na příslušnou jednotku násobeno celkovým počtem jednotek sociální služby dle Akčního plánu pro dané období.

Tabulka č. 2: Znárodnění výpočtu obvyklých výnosů pro konkrétní druhy pobytových služeb sociální péče

Druh sociální služby	Vzorec
Domovy pro osoby se zdravotním postižením Domovy pro seniory Domovy se zvláštním režimem Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	$(V_{UP} + V_{ZP} + V_O) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$
Chráněné bydlení	$(V_{CH} + V_O) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$
Odlehčovací služby – pobytové	$(V_{UP} + V_O) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$
Týdenní stacionáře	$(V_{UP} + V_O) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$

5.1.3 Stanovení vyrovnávací platby

Vyrovňovací platba se stanoví jako rozdíl mezi obvyklými náklady sociální služby (bod 5.1.1) a obvyklými výnosy sociální služby (bod 5.1.2) pro každý příslušný rok na základě provedené analýzy.

1. Stanovení **podílu územních samosprávných celků** vychází statistické významnosti cílové skupiny uživatelů sociální služby. Podíl mezi krajem a obcí je rozložen dle principu uvedeného v bodě 4.4. Celkový podíl, pro účely tohoto dokumentu, byl modelován v návaznosti na analýzu financování sociálních služeb z rozpočtů územních samospráv ve Zlínském kraji za dva kalendářní roky předcházející roku, ve kterém byla analýza prováděna.

Tabulka č. 3: Přehled předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech pobytových služeb sociální péče

Druh sociální služby	Cílová skupina	Podíl ÚSC
Domovy pro osoby se zdravotním postižením (1 – 25 lůžek)	Osoby se zdravotním postižením	2%
Domovy pro osoby se zdravotním postižením (26 – 50 lůžek)	Osoby se zdravotním postižením	2%
Domovy pro osoby se zdravotním postižením (51 – 80 lůžek)	Osoby se zdravotním postižením	1%
Domovy pro osoby se zdravotním postižením (81 – 120 lůžek)	Osoby se zdravotním postižením	1%
Domovy pro osoby se zdravotním postižením (121 a více lůžek)	Osoby se zdravotním postižením	1%
Domovy pro seniory (1 – 40 lůžek)	Senioři	5%

Druh sociální služby	Cílová skupina	Podíl ÚSC
Domovy pro seniory (41 – 70 lůžek)	Senioři	4%
Domovy pro seniory (71 – 100 lůžek)	Senioři	4%
Domovy pro seniory (101 – 140 lůžek)	Senioři	3%
Domovy pro seniory (141 a více lůžek)	Senioři	3%
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí (1 – 25 lůžek)	Senioři	3%
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí (26 – 60 lůžek)	Senioři	3%
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí (61 – 80 lůžek)	Senioři	3%
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí (81 a více lůžek)	Senioři	3%
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby s duševním onemocněním	Osoby se zdravotním postižením	4%
Domovy se zvláštním režimem – pro osoby závislé na návykových látkách	Osoby se zdravotním postižením	3%
Chráněné bydlení	Osoby se zdravotním postižením	6%
Odlehčovací služby – pobytové	Osoby se zdravotním postižením	4%
Odlehčovací služby – pobytové	Senioři	3%
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	Osoby se zdravotním postižením	1%
Týdenní stacionáře	Osoby se zdravotním postižením	5%

2. **Podíl prostředků poskytnutých krajem dle § 101a** zákona o sociálních službách je modelován jako dorovnání provozní ztráty při modelovaných výnosech základních činností sociálních služeb (včetně podílu územních samospráv).

5.2 Ambulantní služby sociální péče

Ve smyslu zákona o sociálních službách § 33 odst. 3, se ambulantními službami rozumí služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena nebo dopravována do zařízení sociálních služeb a součástí služby není ubytování.

Do této kategorie byly zahrnuty následující druhy sociálních služeb:

- centra denních služeb
- denní stacionáře

- odlehčovací služby*
- pečovatelská služba*
- průvodcovské a předčitatelské služby*

* Sociální služby, které mohou být poskytovány ambulantní i terénní formou.

Dle metodiky KISSoS uvádí poskytovatelé sociálních služeb v rámci sběru dat u služeb, které jsou poskytovány více formami, procentuální podíl zastoupení příslušné formy poskytování. Procentuální podíl je stanoven dle tzv. základní jednotky sociální služby, která je v metodice stanovena pro každý druh sociální služby.

Pro rozhodnutí o zařazení sociální služby do příslušné kategorie poskytování je východiskem převažující procentuální podíl, více než 50 % dané formy, na základě stanoveného mechanismu. V případě, že je u sociální služby vykázán stejný procentuální podíl obou forem (ambulantní i terénní), určuje převažující formu charakter a druh sociální služby. Forma poskytování je vždy u konkrétní sociální služby uvedena ve Střednědobém, resp. Akčním plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro dané období.

Ambulantní služby sociální péče jsou dále členěny, v návaznosti na specifickou cílovou skupinu uživatelů, na kterou jsou zaměřeny, a to především s ohledem na obvyklé výnosy, které jsou reálně dosažitelné dle dané cílové skupiny.

Sociální služba je do kategorie dle cílové skupiny zařazena v souladu s Akčním plánem pro dané období.

Pro ambulantní služby sociální péče je jako výchozí jednotka pro stanovení obvyklého ročního nákladu, obvyklého ročního výnosu a výše vyrovnávací platby zvolen průměrný přepočtený úvazek PP.

Tabulka č. 4: Přehled členění druhů ambulantních služeb sociální péče dle cílových skupin uživatelů ve vazbě na jednotku sociální služby

Druh sociální služby	Cílová skupina	Jednotka	Indikátor
Centra denních služeb	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Centra denních služeb	Senioři	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Denní stacionáře	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Denní stacionáře	Senioři	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Odlehčovací služby – ambulantní	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče na průměrný přepočtený úvazek PP/rok

Druh sociální služby	Cílová skupina	Jednotka	Indikátor
Odlehčovací služby – ambulantní	Senioři	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Pečovatelská služba	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Pečovatelská služba	Senioři	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Průvodcovské a předčitatelské služby	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Průvodcovské a předčitatelské služby	Senioři	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče na průměrný přepočtený úvazek PP/rok

5.2.1 Obvyklé náklady sociální služby

Obvyklé náklady ambulantních služeb sociální péče jsou, dle modelu uvedeného v bodě 4.2, kalkulovány samostatně pro každý druh sociální služby v členění dle cílových skupin a kapacit služeb.

Kapacita sociální služby je pro účely stanovení vyrovnávací platby definována průměrným přepočteným úvazkem PP. Kategorie pracovníků v přímé péči jsou vymezeny metodikou vykazování dat do webové aplikace KISSoS.

Kapacita každé konkrétní sociální služby je stanovena v Akčním plánu pro dané období.

5.2.2 Obvyklé výnosy sociální služby

Obvyklé výnosy ambulantních služeb sociální péče tvoří výnosy od uživatelů služeb a ostatní výnosy.

a) Výnosy od uživatelů ambulantní služby sociální péče = V_{UA}

Výnosy od uživatelů ambulantních služeb jsou modelovány na stanovenou jednotku dle následujících zásad:

Východiska:

- Minimální počet hodin v přímé péči na jeden průměrný přepočtený úvazek PP/den, stanovený v rámci hodnocení služeb – parametr dostupnosti a potřeby sociální služby = H_{PP} .
- Maximální úhrada za hodinu poskytnuté péče stanovené prováděcí vyhláškou, pro daný druh sociální služby = S .
- Počet skutečně odpracovaných dnů pracovníkem v přímé péči dle metodiky KISSoS = D .

Vzorec stanovení obvyklého ročního výnosu od uživatelů na jednotku sociální služby:

$$V_{UA} = H_{PP} \times S \times D$$

b) Ostatní výnosy = V_o

Ostatní výnosy zahrnují dary, finanční dary od obcí, dotace z ostatních krajů, Evropské zdroje, výnosy z Nadací a nadačních fondů, Úřadů práce, Úřadu vlády, ostatních ministerstev, zisky z let minulých apod.

Ostatní výnosy jsou modelovány na základě analýzy zdrojů služeb na příslušnou jednotku sociální služby.

Obvyklé roční výnosy ambulantních služeb sociální péče se stanoví jako součet jednotlivých výnosů sociální služby na příslušnou jednotku násobeno celkovým počtem jednotek sociální služby dle Akčního plánu pro dané období.

Tabulka č. 5: Znázornění výpočtu obvyklých výnosů pro konkrétní druhy ambulantních služeb sociální péče

Druh sociální služby	Vzorec
Centra denních služeb Denní stacionáře Odlehčovací služby – ambulantní Pečovatelská služba Průvodcovské a předčitatelské služby	$(V_{UA} + V_o) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$

5.2.3 Stanovení vyrovnávací platby

Vyrovnávací platba se stanoví jako rozdíl mezi obvyklými náklady sociální služby (bod 5.2.1 5.2.1) a obvyklými výnosy sociální služby (bod 5.2.2) pro každý příslušný rok na základě provedené analýzy.

1. Stanovení **podílu územních samosprávných celků** vychází statistické významnosti cílové skupiny uživatelů sociální služby. Podíl mezi krajem a obcí je rozložen dle principu uvedeného v bodě 4.4. Celkový podíl, pro účely tohoto dokumentu, byl modelován v návaznosti na analýzu financování sociálních služeb z rozpočtů územních samospráv ve Zlínském kraji za dva kalendářní roky předcházející roku, ve kterém byla analýza prováděna.

Tabulka č. 6: Přehled předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech ambulantních služeb sociální péče

Druh sociální služby	Cílová skupina	Podíl ÚSC
Centra denních služeb	Osoby se zdravotním postižením	20%
Centra denních služeb	Senioři	25%
Denní stacionáře	Osoby se zdravotním postižením	15%
Denní stacionáře	Senioři	15%
Odlehčovací služby – ambulantní*	Osoby se zdravotním postižením	-
Odlehčovací služby – ambulantní*	Senioři	-
Pečovatelská služba	Osoby se zdravotním postižením	20%
Pečovatelská služba	Senioři	20%
Průvodcovské a předčitatelské služby*	Osoby se zdravotním postižením	-
Průvodcovské a předčitatelské služby*	Senioři	-

* druh sociální služby není v ZK zastoupen

- Podíl prostředků poskytnutých krajem dle § 101a** zákona o sociálních službách je modelován jako dorovnání provozní ztráty při modelovaných výnosech základních činností sociálních služeb (včetně podílu územních samospráv).

5.3 Terénní služby sociální péče

Ve smyslu zákona o sociálních službách § 33 odst. 4, se terénními službami rozumí služby poskytované osobě v jejím přirozeném prostředí.

Do této kategorie byly zahrnuty následující druhy sociálních služeb:

- odlehčovací služby*
- osobní asistence
- pečovatelská služba*
- podpora samostatného bydlení
- průvodcovské a předčitatelské služby*

* Sociální služby, které mohou být poskytovány ambulantní i terénní formou.

Dle metodiky KISSoS uvádí poskytovatelé v rámci sběru dat u služeb, které jsou poskytovány více formami, procentuální podíl zastoupení příslušné formy poskytování. Procentuální podíl je stanoven dle tzv. základní jednotky sociální služby, která je v metodice stanovena pro každý druh sociální služby.

Pro rozhodnutí o zařazení sociální služby do příslušné kategorie poskytování je východiskem převažující procentuální podíl, více než 50 % dané formy, na základě stanoveného mechanismu. V případě, že je u sociální služby vykázán stejný procentuální podíl obou forem (ambulantní i terénní), určuje převažující formu charakter a druh sociální služby. Forma poskytování je vždy u konkrétní sociální služby uvedena ve Střednědobém, resp. Akčním plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro dané období.

Terénní služby sociální péče jsou dále členěny, v návaznosti na specifickou cílovou skupinu uživatelů, na kterou jsou zaměřeny a to především s ohledem na obvyklé výnosy, které jsou reálně dosažitelné dle dané cílové skupiny.

Sociální služba je do kategorie dle cílové skupiny zařazena v souladu s Akčním plánem pro dané období.

Samostatnou kategorií představuje sociální služba:

- tísňová péče

Tato sociální služba na území Zlínského kraje není zabezpečována. Dle prováděcí vyhlášky § 7 odst. 2 platí specifická úprava úhrady této sociální služby, a to tak, že **maximální výše úhrady** za poskytování tísňové péče **se rovná** skutečným nákladům na provoz technických komunikačních prostředků. Pro potřeby definování mechanismu nebude z důvodu její neexistence na území Zlínského kraje tato sociální služba kalkulována. Mechanismus vyrovnávací platby bude zpracován v případě registrace sociální služby a jejího zařazení do Sítě.

Pro terénní služby sociální péče je jako výchozí jednotka pro stanovení obvyklého ročního nákladu, obvyklého ročního výnosu a výše vyrovnávací platby zvolen průměrný přepočtený úvazek PP.

Tabulka č. 7: Přehled členění druhů terénních služeb sociální péče dle cílových skupin uživatelů ve vazbě na jednotku sociální služby

Druh sociální služby	Cílová skupina	Jednotka	Indikátor
Odlehčovací služby – terénní	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče včetně cesty na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Odlehčovací služby – terénní	Senioři	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče včetně cesty na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Osobní asistence	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče včetně cesty na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Osobní asistence	Senioři	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče včetně cesty na průměrný přepočtený úvazek PP/rok

Druh sociální služby	Cílová skupina	Jednotka	Indikátor
Pečovatelská služba	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče včetně cesty na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Pečovatelská služba	Senioři	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče včetně cesty na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Podpora samostatného bydlení	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče včetně cesty na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Průvodcovské a předčitatelské služby	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče včetně cesty na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Průvodcovské a předčitatelské služby	Senioři	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin přímé péče včetně cesty na průměrný přepočtený úvazek PP/rok

5.3.1 Obvyklé náklady sociální služby

Obvyklé náklady terénních služeb sociální péče jsou, dle modelu uvedeného v bodě 4.2, kalkulovány samostatně pro každý druh sociální služby v členění dle cílových skupin a kapacit služeb.

Kapacita sociální služby je pro účely stanovení vyrovnávací platby definována průměrným přepočteným úvazkem PP. Kategorie pracovníků v přímé péči jsou vymezeny metodikou vykazování dat do webové aplikace KISSoS.

Kapacita každé konkrétní sociální služby je stanovena v Akčním plánu pro dané období.

5.3.2 Obvyklé výnosy sociální služby

Obvyklé výnosy terénních služeb sociální péče tvoří výnosy od uživatelů služeb a ostatní výnosy.

a) Výnosy od uživatelů terénní služby sociální péče

Modelace výnosů od uživatelů je samostatně zpracovávána pro pečovatelskou službu. Důvod pro samostatné zpracování je ve specifické struktuře úhrad za základní úkony, které jsou dle prováděcí vyhlášky koncipovány v odlišné struktuře, než je tomu u ostatních druhů terénních služeb sociální péče.

1. Výnosy na jednotku sociální služby/rok za základní činnosti péče pečovatelské služby = V_{UTP}

Východiska:

- Minimální počet hodin v přímé péči včetně času nezbytného k zajištění úkonu, na jeden průměrný přepočtený úvazek PP/den, stanovený v rámci hodnocení služeb parametr dostupnost a potřeba sociální služby = H_{PP} .

- Maximální úhrada za hodinu poskytnuté péče stanovená prováděcí vyhláškou, pro daný druh sociální služby = S .
- Počet skutečně odpracovaných dnů za rok pracovníkem v přímé péči dle metodiky KISSoS = D .
- Průměrný počet úkonu donáška stravy na průměrný přepočtený úvazek PP/rok = J .
- Maximální cena úkonu donáška stravy stanovená prováděcí vyhláškou = J_C .

Vzorec výpočtu obvyklého ročního výnosu na jednotku pečovatelské služby za základní činnosti:

$$V_{UTP} = (H_{PP} \times S \times D) + (J \times J_C)$$

2. **Výnosy na jednotku sociální služby/rok za základní činnosti ostatní terénní služby sociální péče = V_{UT}**

Východiska:

- Minimální počet hodin v přímé péči včetně času nezbytného k zajištění úkonu, na jeden úvazek/den, stanovený v rámci hodnocení služeb parametr dostupnost a potřeba sociální služby = H_{PP} .
- Maximální úhrada za hodinu poskytnuté péče stanovené prováděcí vyhláškou, pro daný druh sociální služby = S .
- Počet skutečně odpracovaných dnů za rok, pracovníkem v přímé péči dle metodiky KISSoS = D .

Vzorec výpočtu obvyklého ročního výnosu na jednotku sociální služby za základní činnosti:

$$V_{UT} = H_{PP} \times S \times D$$

b) **Ostatní výnosy = V_O**

Ostatní výnosy zahrnují dary, finanční dary od obcí, dotace z ostatních krajů, Evropské zdroje, výnosy z Nadací a nadačních fondů, Úřadů práce, Úřadu vlády, ostatních ministerstev, zisky z let minulých apod.

Ostatní výnosy jsou modelovány na základě analýzy zdrojů služeb na příslušnou jednotku sociální služby.

Obvyklé roční výnosy terénních služeb sociální péče se stanoví jako součet jednotlivých výnosů sociální služby na příslušnou jednotku násobené celkovým počtem jednotek sociální služby dle Akčního plánu pro dané období.

Tabulka č. 8: Znázornění výpočtu obvyklých výnosů pro konkrétní druhy terénních služeb sociální péče

Druh sociální služby	Vzorec
Pečovatelská služba	$(V_{UTP} + V_o) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$
Odlehčovací služby – terénní Osobní asistence Podpora samostatného bydlení Průvodcovské a předčitatelské služby	$(V_{UT} + V_o) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$

5.3.3 Stanovení vyrovnávací platby

Vyrovnávací platba se stanoví jako rozdíl mezi obvyklými náklady sociální služby (bod 5.3.1) a obvyklými výnosy sociální služby (bod 5.3.2) pro každý příslušný rok na základě provedené analýzy.

1. Stanovení **podílu územních samosprávných celků** vychází z statistické významnosti cílové skupiny uživatelů sociální služby. Podíl mezi krajem a obcí je rozložen dle principu uvedeného v bodě 4.4. Celkový podíl, pro účely tohoto dokumentu, byl modelován v návaznosti na analýzu financování sociálních služeb z rozpočtů územních samospráv ve Zlínském kraji za dva kalendářní roky předcházející roku, ve kterém byla analýza prováděna.

Tabulka č. 9: Přehled předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech terénních služeb sociální péče

Druh sociální služby	Cílová skupina	Podíl ÚSC
Odlehčovací služby – terénní	Osoby se zdravotním postižením	15%
Odlehčovací služby – terénní	Senioři	20%
Osobní asistence	Osoby se zdravotním postižením	15%
Osobní asistence	Senioři	20%
Pečovatelská služba (poskytována na území alespoň tří obcí)	Osoby se zdravotním postižením	20%
Pečovatelská služba (poskytována na území méně než tří obcí)	Senioři	20%
Pečovatelská služba (poskytována na území alespoň tří obcí)	Osoby se zdravotním postižením	20%
Pečovatelská služba (poskytována na území méně než tří obcí)	Senioři	20%
Podpora samostatného bydlení	Osoby se zdravotním postižením	15%
Průvodcovské a předčitatelské služby*	Osoby se zdravotním postižením	-
Průvodcovské a předčitatelské služby*	Senioři	-

* druh sociální služby není v ZK zastoupen

2. **Podíl prostředků poskytnutých krajem dle § 101a** zákona o sociálních službách je modelován jako dorovnání provozní ztráty při modelovaných výnosech základních činností sociálních služeb (včetně podílu územních samospráv).

6 Mechanismus stanovení vyrovnávací platby – služby sociální prevence

Služby sociální prevence napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou tímto ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí a ohrožení práv a oprávněných zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.

Zásadou služeb sociální prevence je, že jsou poskytovány **bezplatně**. Výjimku ze zásady bezplatného poskytování představují pobytové sociální služby, u nichž se uživatel podílí na nákladech spojených s poskytnutím ubytování.

6.1 Pobytové služby sociální prevence

Ve smyslu zákona o sociálních službách § 33 odst. 2, se pobytovými službami rozumí služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb.

Do této kategorie byly zahrnuty následující druhy sociálních služeb:

- azylové domy
- domy na půl cesty
- služby následné péče
- sociální rehabilitace
- terapeutické komunity

Specifickou skupinu pobytových služeb sociální prevence představují následující druhy sociálních služeb, jejichž poskytnutí v rozsahu základních úkonů je bezplatné:

- intervenční centra
- krizová pomoc

Jednotlivé druhy služeb jsou dále členěny, v návaznosti na specifickou cílovou skupinu uživatelů, na kterou jsou zaměřeny.

U vybraných druhů pobytových služeb sociální prevence bylo provedeno jejich další členění z hlediska kapacity sociální služby, která má podstatný vliv na náklady sociální služby na příslušnou jednotku:

a) **Azylové domy – pro rodiny s dětmi**, a to následovně:

- s kapacitou 1 – 25 lůžek
- s kapacitou 26 a více lůžek

Pro pobytové služby sociální prevence je jako výchozí jednotka pro stanovení obvyklého ročního nákladu, obvyklého ročního výnosu a výše vyrovnávací platby zvoleno jedno lůžko.

Tabulka č. 10: Přehled členění druhů pobytových služeb sociální prevence dle cílových skupin uživatelů ve vazbě na jednotku sociální služby

Druh sociální služby	Cílová skupina	Jednotka	Indikátor
Azylové domy – pro muže a ženy bez přístřeší	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Azylové domy – pro rodiny s dětmi (1 – 25 lůžek)	Rodiny s dětmi	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Azylové domy – pro rodiny s dětmi (26 a více lůžek)	Rodiny s dětmi	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Domy na půl cesty	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Intervenční centra	Rodiny s dětmi	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Krizová pomoc	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Služby následné péče – pobytové	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Služby následné péče – pobytové	Osoby se zdravotním postižením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Sociální rehabilitace – pobytová	Osoby se zdravotním postižením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Sociální rehabilitace – pobytová	Rodiny s dětmi	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Terapeutické komunity	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Terapeutické komunity	Osoby se zdravotním postižením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok

6.1.1 Obvyklé náklady sociální služby

Obvyklé náklady pobytových služeb sociální prevence jsou, dle modelu uvedeného v bodě 4.2, kalkulovány samostatně pro každý druh sociální služby v členění dle cílových skupin a kapacit služeb.

Kapacita sociální služby je pro účely stanovení vyrovnávací platby definována počtem lůžek.

Kapacita každé konkrétní sociální služby je stanovena v Akčním plánu pro dané období.

6.1.2 Obvyklé výnosy sociální služby

Obvyklé výnosy pobytových služeb sociální prevence tvoří výnosy od uživatelů služeb a ostatní výnosy.

a) **Výnosy od uživatelů pobytové služby sociální prevence**

Modelace výnosů od uživatelů je samostatně zpracovávána pro azylové domy s cílovou skupinou rodiny s dětmi. Důvodem pro samostatné zpracování je specifická struktura úhrad, dle prováděcí vyhlášky, za základní úkon ubytování a to pro dospělou osobu a dítě.

1. **Výnosy od uživatelů sociální služby na jednotku = V_P**

Výnosy od uživatelů pobytových služeb sociální prevence (mimo azylových domů – pro rodiny s dětmi) jsou modelovány na stanovenou jednotku podle následujících zásad:

Východiska:

- Maximální úhrada za ubytování/den stanovená prováděcí vyhláškou = U .
- Minimální obložnost sociální služby dle parametru efektivity hodnocení služeb = O_B .

Vzorec výpočtu obvyklého ročního výnosu od uživatelů na jednotku sociální služby:

$$V_P = U \times \text{počet kalendářních dnů v roce} \times O_B$$

2. **Výnosy od uživatelů sociální služby – azylové domy s cílovou skupinou pro rodiny s dětmi = V_{PAR}**

Výnosy od uživatelů pobytové služby sociální prevence (azylové domy – pro rodiny s dětmi) jsou modelovány na stanovenou jednotku dle následujících zásad:

Východiska:

- Sociální služby jsou poskytovány v bytových jednotkách, průměrná bytová jednotka je tvořena 3 lůžky, ve struktuře 1 dospělý (A) a 2 děti ($CH_1 + CH_2$). Modelace úhrady ubytování (U_{PAR}) za jeden den, zohledňuje průměrnou maximální denní úhradu stanovenou prováděcí vyhláškou za jedno lůžko.

Dílčí výpočet výnosu od uživatelů na jednu jednotku sociální služby/den:

$$U_{PAR} = \frac{A + CH_1 + CH_2}{3}$$

- Minimální obložnost sociální služby dle parametru efektivity hodnocení služeb = O_B .

Vzorec výpočtu obvyklého ročního výnosu od uživatelů na jednotku sociální služby:

$$V_{PAR} = U_{PAR} \times \text{počet kalendářních dnů v roce} \times O_B$$

b) **Ostatní výnosy = V_O**

Ostatní výnosy zahrnují dary, finanční dary od obcí, dotace z ostatních krajů, Evropské zdroje, výnosy z Nadací a nadačních fondů, Úřadů práce, Úřadu vlády, ostatních ministerstev, zisky z let minulých apod.

Ostatní výnosy jsou modelovány na základě analýzy služeb na příslušnou jednotku sociální služby.

Obvyklé roční výnosy pobytových služeb sociální prevence se stanoví jako součet jednotlivých výnosů sociální služby na příslušnou jednotku násobené celkovým počtem jednotek sociální služby dle Akčního plánu pro dané období.

Tabulka č. 11: Znárodnění výpočtu obvyklých výnosů pro konkrétní druhy pobytových služeb sociální prevence

Druh sociální služby	Vzorec
Azylové domy – pro muže a ženy bez přístřeší Domy na půl cesty Služby následné péče – pobytové Sociální rehabilitace – pobytová Terapeutické komunity	$(V_P + V_O) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$
Azylové domy – pro rodiny s dětmi	$(V_{PAR} + V_O) \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$
Intervenční centra Krizová pomoc	$V_O \times \text{celkový počet jednotek služby dle AP}$

6.1.3 Stanovení vyrovnávací platby

Vyrovňovací platba se stanoví jako rozdíl mezi obvyklými náklady sociální služby (bod 6.1.1) a obvyklými výnosy sociální služby (bod 6.1.2) pro každý příslušný rok na základě provedené analýzy.

1. Stanovení **podílu územních samosprávných celků** vychází z statistické významnosti cílové skupiny uživatelů sociální služby. Podíl mezi krajem a obcí je rozložen dle principu uvedeného v bodě 4.4. Celkový podíl, pro účely tohoto dokumentu, byl modelován v návaznosti na analýzu financování sociálních služeb z rozpočtů územních samospráv ve Zlínském kraji za dva kalendářní roky předcházející roku, ve kterém byla analýza prováděna.

Tabulka č. 12: Přehled předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech pobytových služeb sociální prevence

Druh sociální služby	Cílová skupina	Podíl ÚSC
Azylové domy – pro muže a ženy bez přístřeší	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	5%
Azylové domy – pro rodiny s dětmi (1 – 25 lůžek)	Rodiny s dětmi	9%
Azylové domy – pro rodiny s dětmi (26 a více lůžek)	Rodiny s dětmi	9%
Domy na půl cesty	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	6%

Druh sociální služby	Cílová skupina	Podíl ÚSC
Intervenční centra*	Rodiny s dětmi	-
Krizová pomoc*	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	-
Služby následné péče – pobytové	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	10%
Služby následné péče – pobytové*	Osoby se zdravotním postižením	-
Sociální rehabilitace – pobytová	Osoby se zdravotním postižením	10%
Sociální rehabilitace – pobytová	Rodiny s dětmi	0%
Terapeutické komunity*	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	-
Terapeutické komunity*	Osoby se zdravotním postižením	-

* druh sociální služby není v ZK zastoupen

2. **Podíl prostředků poskytnutých krajem dle § 101a** zákona o sociálních službách je modelován jako dorovnání provozní ztráty při modelovaných výnosech základních činností sociálních služeb (včetně podílu územních samospráv).

6.2 Ambulantní služby sociální prevence

Ve smyslu zákona o sociálních službách § 33 odst. 3, se ambulantními službami rozumí služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena nebo dopravována do zařízení sociálních služeb a součástí služby není ubytování.

Do této kategorie byly zahrnuty následující druhy sociálních služeb:

- intervenční centra*
- kontaktní centra*
- krizová pomoc*
- nízkoprahová denní centra*
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež*
- noclehárny
- raná péče*
- služby následné péče
- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi*
- sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením*
- sociálně terapeutické dílny

- sociální rehabilitace*
- tlumočnické služby*

* Sociální služby, které mohou být poskytovány ambulantní i terénní formou.

Dle metodiky KISSoS uvádí poskytovatelé v rámci sběru dat u služeb, které jsou poskytovány více formami, procentuální podíl zastoupení příslušné formy poskytování. Procentuální podíl je stanoven dle tzv. základní jednotky sociální služby, která je v metodice stanovena pro každý druh sociální služby.

Pro rozhodnutí o zařazení sociální služby do příslušné kategorie poskytování je východiskem převažující procentuální podíl, více než 50 % dané formy, na základě stanoveného mechanismu. V případě, že je u sociální služby vykázan stejný procentuální podíl obou forem (ambulantní i terénní), určuje převažující formu charakter a druh sociální služby. Forma poskytování je vždy u konkrétní sociální služby uvedena ve Střednědobém, resp. Akčním plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro dané období.

Ambulantní služby sociální prevence jsou dále členěny, v návaznosti na specifickou cílovou skupinu uživatelů, na kterou jsou zaměřeny a to především s ohledem na obvyklé náklady, které jsou rozdílné dle dané cílové skupiny.

Sociální služba je do kategorie dle cílové skupiny zařazena v souladu s Akčním plánem pro dané období.

Pro ambulantní služby sociální prevence je jako výchozí jednotka pro stanovení obvyklého ročního nákladu, obvyklého ročního výnosu a výše vyrovnávací platby zvolen průměrný přepočtený úvazek PP. Výjimku vzhledem k charakteru sociální služby tvoří ambulantní služba druhu noclehárny, u které je jako výchozí jednotka zvoleno jedno lůžko.

Tabulka č. 13: Přehled členění druhů ambulantních služeb sociální prevence dle cílových skupin uživatelů ve vazbě na jednotku sociální služby

Druh sociální služby	Cílová skupina	Jednotka	Indikátor
Intervenční centra	Rodiny s dětmi	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok; Počet podpořených osob na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Kontaktní centra	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet kontaktů na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Krizová pomoc	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet kontaktů na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Nízkoprahová denní centra	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet kontaktů na průměrný přepočtený úvazek PP/rok

Druh sociální služby	Cílová skupina	Jednotka	Indikátor
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Rodiny s dětmi	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet kontaktů na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Noclehárny	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Lůžko	Počet lůžkodnů/rok
Raná péče	Rodiny s dětmi	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Služby následné péče – ambulantní	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Služby následné péče – ambulantní	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – ambulantní	Rodiny s dětmi	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok; Počet podpořených osob na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Senioři	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Sociálně terapeutické dílny	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet kontaktů na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Sociální rehabilitace – ambulantní	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok; Počet podpořených osob na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Sociální rehabilitace – ambulantní	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok; Počet podpořených osob na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Tlumočnické služby	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet kontaktů na průměrný přepočtený úvazek PP/rok

6.2.1 Obvyklé náklady sociální služby

Obvyklé náklady ambulantních služeb sociální prevence jsou, dle modelu uvedeného v bodě 4.2, kalkulovány samostatně pro každý druh sociální služby v členění dle cílových skupin a kapacit sociálních služeb.

Kapacita sociální služby je pro účely stanovení vyrovnávací platby definována počtem průměrných přepočtených úvazků PP, mimo službu noclehárny, u které je kapacita sociální služby definována počtem lůžek.

Kapacita každé konkrétní sociální služby je stanovena v Akčním plánu pro dané období.

6.2.2 Obvyklé výnosy sociální služby

Ambulantní služby sociální prevence jsou poskytovány uživatelům bez úhrady, obvyklé výnosy sociální služby jsou tvořeny pouze **ostatními výnosy = V_o** .

Ostatní výnosy zahrnují dary, finanční dary od obcí, dotace z ostatních krajů, Evropské zdroje, výnosy z Nadací a nadačních fondů, Úřadů práce, Úřadu vlády, ostatních ministerstev, zisky z let minulých apod.

Ostatní výnosy jsou modelovány na základě analýzy sociálních služeb na příslušnou jednotku sociální služby.

Obvyklé roční výnosy ambulantní služeb sociální prevence se stanoví jako součin ostatních výnosů příslušné sociální služby na danou jednotku a celkový počet jednotek příslušné sociální služby dle Akčního plánu pro dané období.

6.2.3 Stanovení vyrovnávací platby

Vyrovňovací platba se stanoví jako rozdíl mezi obvyklými náklady sociální služby (bod 6.2.1) a obvyklými výnosy sociální služby (bod 6.2.2) pro každý příslušný rok na základě provedené analýzy.

1. Stanovení **podílu územních samosprávných celků** vychází statistické významnosti cílové skupiny uživatelů sociální služby. Podíl mezi krajem a obcí je rozložen dle principu uvedeného v bodě 4.4. Celkový podíl, pro účely tohoto dokumentu, byl modelován v návaznosti na analýzu financování sociálních služeb z rozpočtů územních samospráv ve Zlínském kraji za dva kalendářní roky předcházející roku, ve kterém byla analýza prováděna.

Tabulka č. 14: Přehled předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech ambulantních služeb sociální prevence

Druh sociální služby	Cílová skupina	Podíl ÚSC
Intervenční centra	Rodiny s dětmi	13%
Kontaktní centra	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	35%
Krizová pomoc*	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	-
Nízkoprahová denní centra	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	15%
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Rodiny s dětmi	20%
Noclehárny	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	10%
Raná péče	Rodiny s dětmi	15%
Služby následné péče – ambulantní	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	15%
Služby následné péče – ambulantní*	Osoby se zdravotním postižením	-
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – ambulantní	Rodiny s dětmi	25%
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Osoby se zdravotním postižením	20%
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Senioři	25%
Sociálně terapeutické dílny	Osoby se zdravotním postižením	15%
Sociální rehabilitace – ambulantní	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	20%
Sociální rehabilitace – ambulantní	Osoby se zdravotním postižením	17%
Tlumočnické služby	Osoby se zdravotním postižením	20%

* druh sociální služby není v ZK zastoupen

- Podíl prostředků poskytnutých krajem dle § 101a** zákona o sociálních službách je modelován jako dorovnání provozní ztráty při modelovaných výnosech základních činností sociálních služeb (včetně podílu územních samospráv).

6.3 Terénní služby sociální prevence

Ve smyslu zákona o sociálních službách § 33 odst. 4, se terénními službami rozumí služby poskytované osobě v jejím přirozeném prostředí.

Do této kategorie byly zahrnuty následující druhy sociálních služeb:

- intervenční centra*
- kontaktní centra*
- krizová pomoc*
- nízkoprahová denní centra*
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež*
- raná péče*
- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi*
- sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením*
- sociální rehabilitace*
- telefonická krizová pomoc
- terénní programy
- tlumočnické služby*

* Sociální služby, které mohou být poskytovány ambulantní i terénní formou.

Dle metodiky KISSoS uvádí poskytovatelé sociálních služeb v rámci sběru dat u sociálních služeb, které jsou poskytovány více formami, procentuální podíl zastoupení příslušné formy poskytování. Procentuální podíl je stanoven dle tzv. základní jednotky sociální služby, která je v metodice stanovena pro každý druh sociální služby.

Pro rozhodnutí o zařazení sociální služby do příslušné kategorie poskytování je východiskem převažující procentuální podíl, více než 50 % dané formy, na základě stanoveného mechanismu. V případě, že je u sociální služby vykázan stejný procentuální podíl obou forem (ambulantní i terénní), určuje převažující formu charakter a druh sociální služby. Forma poskytování je vždy u konkrétní sociální služby uvedena ve Střednědobém, resp. Akčním plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro dané období.

Terénní služby sociální prevence jsou dále členěny, v návaznosti na specifickou cílovou skupinu uživatelů, na kterou jsou zaměřeny a to především s ohledem na obvyklé náklady, které jsou rozdílné dle dané cílové skupiny.

Sociální služba je do kategorie dle cílové skupiny zařazena v souladu s Akčním plánem pro dané období.

Pro terénní služby sociální prevence je jako výchozí jednotka pro stanovení obvyklého ročního nákladu, obvyklého ročního výnosu a výše vyrovnávací platby zvolen průměrný přepočtený úvazek PP.

Tabulka č. 15: Přehled členění druhů terénních služeb sociální prevence dle cílových skupin uživatelů ve vazbě na jednotku sociální služby

Druh sociální služby	Cílová skupina	Jednotka	Indikátor
Intervenční centra	Rodiny s dětmi	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok; Počet podpořených osob na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Kontaktní centra	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet kontaktů na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Krizová pomoc	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet kontaktů na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Nízkoprahová denní centra	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet kontaktů na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Rodiny s dětmi	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet kontaktů na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Raná péče	Rodiny s dětmi	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – terénní	Rodiny s dětmi	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok; Počet podpořených osob na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Senioři	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Sociální rehabilitace – terénní	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Sociální rehabilitace – terénní	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Telefonická krizová pomoc	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok

Druh sociální služby	Cílová skupina	Jednotka	Indikátor
Terénní programy – pro děti	Rodiny s dětmi	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet kontaktů na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Terénní programy – pro osoby ohrožené sociálním vyloučením	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet kontaktů na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Terénní programy – pro osoby závislé na návykových látkách	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet kontaktů na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Tlumočnické služby	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet kontaktů na průměrný přepočtený úvazek PP/rok

6.3.1 Obvyklé náklady sociální služby

Obvyklé náklady terénních služeb sociální prevence jsou, dle modelu uvedeného v bodě 4.2, kalkulovány samostatně pro každý druh sociální služby v členění dle cílových skupin a kapacit služeb.

Kapacita sociální služby je pro účely stanovení vyrovnávací platby definována počtem průměrných přepočtených úvazků PP.

Kapacita každé konkrétní sociální služby je stanovena v Akčním plánu pro dané období.

6.3.2 Obvyklé výnosy sociální služby

Terénní služby sociální prevence jsou poskytovány uživatelům bez úhrady, obvyklé výnosy sociální služby jsou tvořeny pouze **ostatními výnosy = V_o**.

Ostatní výnosy zahrnují dary, finanční dary od obcí, dotace z ostatních krajů, Evropské zdroje, výnosy z Nadací a nadačních fondů, Úřadů práce, Úřadu vlády, ostatních ministerstev, zisky z let minulých apod.

Ostatní výnosy jsou modelovány na základě analýzy sociálních služeb na příslušnou jednotku sociální služby.

Obvyklé roční výnosy terénních služeb sociální prevence se stanoví jako součin ostatních výnosů příslušné sociální služby na danou jednotku a celkový počet jednotek příslušné sociální služby dle Akčního plánu pro dané období.

6.3.3 Stanovení vyrovnávací platby

Vyrovňovací platba se stanoví jako rozdíl mezi obvyklými náklady sociální služby (bod 6.3.1) a obvyklými výnosy sociální služby (bod 6.3.2) pro každý příslušný rok na základě provedené analýzy.

1. Stanovení **podílu územních samosprávných celků** vychází statistické významnosti cílové skupiny uživatelů sociální služby. Podíl mezi krajem a obcí je rozložen dle principu uvedeného v bodě 4.4. Celkový podíl, pro účely tohoto dokumentu, byl modelován v návaznosti na analýzu financování sociálních služeb z rozpočtů územních samospráv ve Zlínském kraji za dva kalendářní roky předcházející roku, ve kterém byla analýza prováděna.

Tabulka č. 16: Přehled předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech terénních služeb sociální prevence

Druh sociální služby	Cílová skupina	Podíl ÚSC
Intervenční centra	Rodiny s dětmi	13%
Kontaktní centra	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	35%
Krizová pomoc*	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	-
Nízkoprahová denní centra	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	15%
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Rodiny s dětmi	20%
Raná péče	Rodiny s dětmi	15%
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – terénní	Rodiny s dětmi	25%
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Osoby se zdravotním postižením	20%
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Senioři	25%
Sociální rehabilitace – terénní	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	15%
Sociální rehabilitace – terénní	Osoby se zdravotním postižením	15%
Telefonická krizová pomoc	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	15%
Terénní programy – pro děti	Rodiny s dětmi	15%
Terénní programy – pro osoby ohrožené sociálním vyloučením	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	15%
Terénní programy – pro osoby závislé na návykových látkách	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	15%
Tlumočnické služby	Osoby se zdravotním postižením	20%

* druh sociální služby není v ZK zastoupen

2. **Podíl prostředků poskytnutých krajem dle § 101a** zákona o sociálních službách je modelován jako dorovnání provozní ztráty při modelovaných výnosech základních činností sociálních služeb (včetně podílu územních samospráv).

7 Mechanismus stanovení vyrovnávací platby – služby sociálního poradenství

Odborné sociální poradenství je, dle zákona o sociálních službách § 37 odst. 3, poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, poradnách pro seniory, poradnách pro osoby se zdravotním postižením, poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí a ve speciálních lůžkových zdravotnických zařízeních hospicového typu.

Služby odborného sociálního poradenství jsou dále členěny, v návaznosti na specifickou cílovou skupinu uživatelů, na kterou jsou zaměřeny a to především s ohledem na obvyklé náklady, které jsou rozdílné dle dané cílové skupiny.

Sociální služba je do kategorie dle cílové skupiny zařazena v souladu s Akčním plánem pro dané období.

Pro služby odborného sociálního poradenství je jako výchozí jednotka pro stanovení obvyklého ročního nákladu, obvyklého ročního výnosu a výše vyrovnávací platby zvolen průměrný přepočtený úvazek PP.

Tabulka č. 17: Přehled členění druhů služeb sociálního poradenství dle cílových skupin uživatelů ve vazbě na jednotku sociální služby

Druh sociální služby	Cílová skupina	Jednotka	Indikátor
Odborné sociální poradenství	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Odborné sociální poradenství	Osoby se zdravotním postižením	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok
Odborné sociální poradenství	Rodiny s dětmi	Průměrný přepočtený úvazek PP	Celkový počet hodin poskytnutých intervencí na průměrný přepočtený úvazek PP/rok

7.1.1 Obvyklé náklady sociální služby

Obvyklé náklady služeb odborného sociálního poradenství jsou, dle modelu uvedeného v bodě 4.2, kalkulovány samostatně pro každý druh sociální služby v členění dle cílových skupin a kapacit sociálních služeb.

Kapacita sociální služby je pro účely stanovení vyrovnávací platby definována počtem průměrných přepočtených úvazků PP.

Kapacita každé konkrétní sociální služby je stanovena v Akčním plánu pro dané období.

7.1.2 Obvyklé výnosy sociální služby

Sužby odborného sociálního poradenství jsou poskytovány uživatelům bez úhrady, obvyklé výnosy sociální služby jsou tvořeny pouze **ostatními výnosy = V_O**.

Ostatní výnosy zahrnují dary, finanční dary od obcí, dotace z ostatních krajů, Evropské zdroje, výnosy z Nadací a nadačních fondů, Úřadů práce, Úřadu vlády, ostatních ministerstev, zisky z let minulých apod.

Ostatní výnosy jsou modelovány na základě analýzy sociálních služeb na příslušnou jednotku sociální služby.

Obvyklé roční výnosy služeb odborného sociálního poradenství se stanoví jako součin ostatních výnosů příslušné sociální služby na danou jednotku a celkový počet jednotek příslušné sociální služby dle Akčního plánu pro dané období.

7.1.3 Stanovení vyrovnávací platby

Vyrovnávací platba se stanoví jako rozdíl mezi obvyklými náklady sociální služby (bod 7.1.1) a obvyklými výnosy sociální služby (bod 7.1.2) pro každý příslušný rok na základě provedené analýzy.

1. Stanovení **podílu územních samosprávných celků** vychází statistické významnosti cílové skupiny uživatelů sociální služby. Podíl mezi krajem a obcí je rozložen dle principu uvedeného v bodě 4.4. Celkový podíl, pro účely tohoto dokumentu, byl modelován v návaznosti na analýzu financování sociálních služeb z rozpočtů územních samospráv ve Zlínském kraji za dva kalendářní roky předcházející roku, ve kterém byla analýza prováděna.

Tabulka č. 18: Přehled předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech služeb sociálního poradenství

Druh sociální služby	Cílová skupina	Podíl ÚSC
Odborné sociální poradenství	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	20%
Odborné sociální poradenství	Osoby se zdravotním postižením	20%
Odborné sociální poradenství	Rodiny s dětmi	20%

2. **Podíl prostředků poskytnutých krajem dle § 101a** zákona o sociálních službách je modelován jako dorovnání provozní ztráty při modelovaných výnosech základních činností sociálních služeb (včetně podílu územních samospráv).

8 Redukční mechanismy

Mechanismus stanovení výše vyrovnávací platby poskytovatelům sociálních služeb, které jsou v souladu se Střednědobým plánem ZK, představuje způsob stanovení maximálních částek k financování sociálních služeb na území Zlínského kraje v rámci plnění kompetence dané zákonem o sociálních službách. Podmínkou pro bezvýhradné uplatnění popsaného mechanismu je předpoklad, Zlínský kraj obdrží na tuto kompetenci požadovaný objem prostředků ze státního rozpočtu.

V případě, že Zlínský kraj obdrží ze státního rozpočtu částku nižší, než kterou požadoval/definoval na příslušný kalendářní rok, pro zajištění plnění povinností zajišťovat dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se Střednědobým plánem ZK, budou uplatněny redukční mechanismy, kterými se maximální objem podpory pro vyrovnávací platbu poskytovatelům sociálních služeb transparentním principem snižuje.

Redukční mechanismy jsou, v závislosti na objemu finančních prostředků přidělených Zlínskému kraji ze státního rozpočtu, uplatněny ve dvou úrovních.

I. úroveň redukce – při použití této redukce je postupováno tak, že se předpokládané obvyklé náklady sociálních služeb na danou jednotku sníží o předpokládanou míru inflace daného roku³, na který se kompenzace stanoví. Celkový předpokládaný podíl ostatních výnosů z jiných než veřejných zdrojů, není touto změnou ovlivněn.

V případě, že přes tuto jednostrannou úpravu obvyklých nákladů objem prostředků ze státního rozpočtu nepostačuje, je přistoupeno k druhé úrovni redukce.

II. úroveň redukce se, bez ohledu na právní formu poskytovatele, odvíjí od druhu sociální služby v závislosti na možných zdrojích, které mohou poskytovatelé na zajištění poskytované sociální služby získat z jiných než veřejných zdrojů. Z tohoto hlediska jsou pro účely redukčních mechanismů sociální služby členěny do následujících kategorií uvedených v Tabulce č. 19.

Tabulka č. 19: Maximální redukce finanční podpory dle základních skupin a forem sociálních služeb

Kategorie	Základní skupina a forma sociální služby	Redukce
I. kategorie	Pobytové služby sociální péče, mimo sociálních služeb vzniklých v roce 2015 nebo 2016 na základě transformačních plánů schválených orgány Zlínského kraje	max. 15%
II. kategorie	Ambulantní a terénní služby sociální péče	max. 10%
III. kategorie	Pobytové služby sociální prevence	max. 7%
IV. kategorie	Služby sociálního poradenství	max. 6%
V. kategorie	Ambulantní a terénní služby sociální prevence	max. 5%

³ Zdroj: ČNB

V případě, že objem prostředků poskytnutých Zlínskému kraji ze státního rozpočtu k financování sociálních služeb zařazených do Sítě vydefinované v rámci Střednědobého plánu ZK na příslušný kalendářní rok bude natolik nižší, že nebude možné použití výše uvedených systémů redukčních mechanismů, bude Radou Zlínského kraje schválen takový mechanismus redukce maximální podpory poskytovatelům sociálních služeb ve Zlínském kraji, respektující výši přidělených prostředků ze státního rozpočtu, za dodržení principu transparentnosti a jednotnosti přístupu k poskytovatelům sociálních služeb bez ohledu na jejich právní formu.

Redukční mechanismy se na poskytnutí prostředků z vlastních zdrojů Zlínského kraje neuplatní.

9 Pověřovací akt

O finanční podporu žádají poskytovatelé sociálních služeb Zlínský kraj elektronickou formou, na základě výzvy schválené Radou Zlínského kraje, zveřejněnou na webových stránkách Zlínského kraje.

Pověřovací akt obsahuje:

1. Náplň a trvání závazků veřejné služby

Náplň závazků veřejné služby bude vymezena zejména druhem, formou, kapacitou sociální služby, včetně ukazatelů, které jsou východiskem pro následné hodnocení sociálních služeb. Veřejnoprávní smlouva bude uzavřena na dobu maximálně jednoho kalendářního roku. Toto období je vázáno na systém pravidelného hodnocení a zařazování poskytovatelů do Sítě sociálních služeb Zlínského kraje a na způsob poskytování prostředků k financování sociálních služeb ze státního rozpočtu. Ve smlouvě bude uvedeno.

2. O který podnik, případně o které území, se jedná

Pověřovací akt obsahuje název a IČO poskytovatele sociální služby a identifikátor sociální služby.

3. Povaha jakýchkoli výhradních nebo zvláštních práv udělených podniku orgánem poskytujícím podporu

Udělení zvláštních práv službám se nepředpokládá.

4. Popis kompenzačního mechanismu a parametrů pro výpočet, kontrolu a přezkoumání vyrovnávací platby

Parametry pro výpočet částky kompenzace jsou definovány samostatně, pro každý druh sociální služby, v souladu s principy uvedenými v tomto dokumentu.

5. Opatření k zamezení a vrácení jakékoli nadměrné vyrovnávací platby

Vyrovňovací platba je nastavována a aktualizována samostatně pro každý druh sociální služby na základě analýzy výnosů a nákladů. Systém kontroly poskytovaných plateb je uveden v následující části. Poskytovatel bude smluvně zavázán k vrácení nadměrné vyrovnávací platby.

6. Odkaz na Rozhodnutí SGEI 2012/21/EU

10 Způsob poskytování finanční podpory

1. Z dotace poskytnuté MPSV kraji

Přidělená finanční podpora je poskytovateli sociální služby na jeho běžný účet vyplácena ve dvou zálohách.

První záloha je vyplacena ve výši 60 % poskytnuté finanční podpory po schválení v orgánech kraje, nejpozději do 10 pracovních dnů po uzavření Veřejnoprávní smlouvy, nejdříve však poté co Zlínský kraj obdrží splátku na účet.

Druhá záloha je vyplacena ve výši 40 % poskytnuté finanční podpory, a to do 10 pracovních dnů od obdržení splátky poskytnuté kraji ze státního rozpočtu.

Kraj si vyhrazuje právo změnit výši a lhůty výplaty jednotlivých záloh finanční podpory, a to pouze v případě, že došlo ke změně výše a lhůt výplaty splátky finanční podpory, kterou vyplácí MPSV kraji v souladu s § 101a zákona o sociálních službách a Rozhodnutí o poskytnutí dotace kraji.

2. Z vlastních zdrojů Zlínského kraje

Ve smyslu zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů jsou tyto Podmínky stanoveny pro účely:

- poskytnutí dotace pro poskytovatele sociálních služeb mimo příspěvkové organizace Zlínského kraje (dle § 10c uvedeného zákona) **programem**
- poskytnutí účelového příspěvku na provoz příspěvkovým organizacím Zlínského kraje (dle § 28 odst. 4 uvedeného zákona) **pravidly**, za kterých je příspěvkovým organizacím Zlínského kraje poskytnut příspěvek na provoz

11 Tvorba rezervy

Rezerva je vytvářena z **dotace poskytnuté MPSV kraji** pouze v případě, že je v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2016 – 2018 a Akčním plánem rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2016 předpokládán vznik nových sociálních služeb nebo rozvoj kapacit sociálních služeb v průběhu kalendářního roku.

Výše rezervy odpovídá částce, která je vypočtena v souladu s podmínkami v člancích 4 – 7 tohoto dokumentu, v závislosti na druhu sociální služby a plánované kapacitě, při zohlednění daného období a případného uplatnění redukčních mechanismů dle článku 8 tohoto dokumentu.

12 Kontrolní mechanismy

Kontrolní mechanismy se zaměřují na dodržování platné legislativy a na účelné, hospodárné a efektivní využití finančních prostředků na základě stanovených kvantitativních a kvalitativních ukazatelů a plnění smluvních podmínek z uzavřených smluv o závazku veřejné služby.

Zásady:

1. Příjemce finanční podpory musí dodržet podmínky stanovené ve smlouvě o závazku veřejné služby a poskytnutí vyrovnávací platby.
2. Příjemce finanční podpory vede oddělené účetnictví pro služby, k jejichž výkonu byl pověřen závazkem veřejné služby.
3. Příjemce finanční podpory není oprávněn použít vyrovnávací platbu na jiný účel než na financování závazku veřejné služby dle smlouvy.
4. Příjemce finanční podpory předkládá písemné vyúčtování skutečností a využití vyrovnávací platby na veřejné služby a dokládá, zda mu nebyla poskytnuta nadměrná vyrovnávací platba.
5. Kraj provádí kontroly v souladu s platnou legislativou, zejména se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a zákonem č. 255/2012 Sb., kontrolní řád. Veřejnosprávní kontrola je vykonávána na základě zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů. Kontrola je prováděna v minimálním objemu 5% podpořených sociálních služeb.

13 Seznam použitých pojmů

Druh sociální služby	Druh sociální služby vymezen zákonem o sociálních službách.
Identifikátor sociální služby	Identifikátor sociální služby je jedinečné číselné označení konkrétní sociální služby uvedené v rozhodnutí o registraci, v oznámení o zapsání do registru a v registru poskytovatelů sociálních služeb. Je generováno elektronickou aplikací, jejímž správcem je MPSV.
Krajský informační systém sociálních služeb (KISSoS)	Webová aplikace Zlínského kraje určená k výkaznictví o sociálních službách na území Zlínského kraje a poskytující benchmarking služeb dle definovaných parametrů.
Obložnost	Jedná se o podíl součtu všech dnů nebo nocí za sledované období, po které bylo lůžko v zařízení obsazeno, a za které je uživateli účtována úhrada k maximálnímu možnému počtu dnů v daném kalendářním roce.
Příspěvek na péči (PnP)	Pravidelně se opakující dávka poskytovaná podle zákona o sociálních službách. Poskytuje se osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem dle zákona o sociálních službách při zvládnutí základních životních potřeb osob.
Sociální služba	Činnost nebo soubor činností podle zákona o sociálních službách zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení.

14 Seznam použitých zkratek

ALZ	Alzheimerova choroba
AP	Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji
ČNB	Česká národní banka
ES	Evropské společenství
EU	Evropská Unie
FZP	Fondy zdravotních pojišťoven
IČO	Identifikační číslo
IP	Individuální projekt Zlínského kraje
KISSoS	Krajský informační systém sociálních služeb
KÚZK	Krajský úřad Zlínského kraje
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
PnP	Příspěvek na péči
PP	Přímá péče
SGEI	Services of General Economic Interest – služby obecného hospodářského zájmu
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ÚSC	Územní samosprávný celek
ZK	Zlínský kraj
ZP	Zdravotní postižení

15 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Přehled členění druhů pobytových služeb sociální péče dle cílových skupin uživatelů ve vazbě na jednotku sociální služby	18
Tabulka č. 2: Znázornění výpočtu obvyklých výnosů pro konkrétní druhy pobytových služeb sociální péče	22
Tabulka č. 3: Přehled předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech pobytových služeb sociální péče	22
Tabulka č. 4: Přehled členění druhů ambulantních služeb sociální péče dle cílových skupin uživatelů ve vazbě na jednotku sociální služby.....	24
Tabulka č. 5: Znázornění výpočtu obvyklých výnosů pro konkrétní druhy ambulantních služeb sociální péče	26
Tabulka č. 6: Přehled předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech ambulantních služeb sociální péče	27
Tabulka č. 7: Přehled členění druhů terénních služeb sociální péče dle cílových skupin uživatelů ve vazbě na jednotku sociální služby.....	28
Tabulka č. 8: Znázornění výpočtu obvyklých výnosů pro konkrétní druhy terénních služeb sociální péče	31
Tabulka č. 9: Přehled předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech terénních služeb sociální péče.....	31
Tabulka č. 10: Přehled členění druhů pobytových služeb sociální prevence dle cílových skupin uživatelů ve vazbě na jednotku sociální služby.....	34
Tabulka č. 11: Znázornění výpočtu obvyklých výnosů pro konkrétní druhy pobytových služeb sociální prevence.....	36
Tabulka č. 12: Přehled předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech pobytových služeb sociální prevence.....	36
Tabulka č. 13: Přehled členění druhů ambulantních služeb sociální prevence dle cílových skupin uživatelů ve vazbě na jednotku sociální služby	38
Tabulka č. 14: Přehled předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech ambulantních služeb sociální prevence	41
Tabulka č. 15: Přehled členění druhů terénních služeb sociální prevence dle cílových skupin uživatelů ve vazbě na jednotku sociální služby.....	43
Tabulka č. 16: Přehled předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech terénních služeb sociální prevence	45
Tabulka č. 17: Přehled členění druhů služeb sociálního poradenství dle cílových skupin uživatelů ve vazbě na jednotku sociální služby.....	47
Tabulka č. 18: Přehled předpokládaných podílů územních samosprávných celků na nákladech služeb sociálního poradenství	48
Tabulka č. 19: Maximální redukce finanční podpory dle základních skupin a forem sociálních služeb	49